

DALIBOR MARTINIS

Naslavljam vas kot človek človeka

1.–23. 7. 2021

artKIT

Postaje na poti do demokracije

Če si D. M. zaželi kandidirati na volitvah za predstavnika v nekem hrvaškem, na primer, istrskem predstavniškem organu, kako to doseči?

Obisk volilne baze in srečanja z možnimi volivci, v primeru, ko je potencialni ljudski zastopnik sramežljiv in verjetno prestar, je mogoče uresničiti le simbolično. Torej, D. M. obišče svoje volilno območje, vendar srečanja s potencialnimi volivci niso niti neposredna niti fizična, ker zapusti le letak s svojo podobo in sporočilom »*Naslavljam vas kot človek človeka*«. Poleg tega se niti ta podoba ne ujema z obstoječim D. M., ker gre za skoraj 25 let staro fotografijo, ki prikazuje D. M. kot mladega, privlačnega, čeprav precej neurejenega moškega, ki se hkrati dozdeva »kul« in kot oseba s plakata za pregon. In, na koncu, da bo zadeva slabša, sta letak in ideja stara kot sama fotografija. Izvirajo s konca sedemdesetih let prejšnjega stoletja – časa, ko se je lahko o demokraciji in svobodnih volitvah na Hrvaškem lahko samo sanjalo*.

Bistvo demokracije je v postopku, v umetnosti pa pri umetnikovem naslavljanju svojega opazovalca. Pomeni, da D. M., v kolikor spoštuje postopek, pošteno preide svojo celotno volilno bazo in se obrne na svoje »volilno telo«, morda ima priložnost, da zmaga na prihajajočih volitvah. Če ne zmaga na volitvah, ima vsaj možnost objaviti svoj program.

V letu 2003 (leto splošnih volitev na Hrvaškem) se D. M. vozi po lokalnih istrskih cestah, se zastavlja na avtobusnih postajah in po zidovih v čakalnicah-skloniščih pušča letak s podobo D. M. in sporočilom »*Naslavljam vas kot človek človeka*«. Tukaj in tam bi pustil skledo z bonboni. Ta čudna, skoraj vedno prazna mesta, ki včasih izgledajo kot kapelice ob cesti, včasih kot mračni bunkerji ali zastrašujoče jame, a vedno prinašajo samotno čakanje, tesnobo ali dolgčas, postanejo tako prostori potencialnega človeškega stika. Volilna baza je torej območje Istre in sto postaj-zavetišč ob cestah politične agitacije. Kot podoba D. M. na letaku tudi te hiške pripadajo nekemu drugemu, preteklemu času, zato je dokumentacija o prispevku k izgradnji demokracije hkrati dokumentacija o obstoju teh majhnih, osamljenih stavb. Vsaka postaja ima nekatere značilnosti, ki se razlikujejo od vseh drugih (oblika, način gradnje, stopnja zapuščenosti, krajina, ki jo neposredno obdaja), in vsako zatočišče je eno od svetih načel demokracije.

- Dalibor Martinis, 2003.

* Akcijo Naslavljam vas kot človek človeka je Dalibor Martinis prvič realiziral 1979/80, puščajoč anonimni letak (A4) s svojo sliko in enakim sporočilom v poštnih nabiralnikih stanujočih v Zagrebu. Za akcijo v letu 2003 je avtor ponovno napisal identični letak.

Mapa, ki jo je podpisal umetnik, vsebuje 100 foto-listov v omejeni izdaji 5.

Muzej-Museo Lapidarium, Novigrad-Cittanova, 2021

Kulturno izobraževalno društvo KIBLA – artKIT, Maribor, 2021

Mi ljudje (V imenu ljudstva), film, č/b, 17', digital

Produkcija: Omnimedia, 2013

Kakšen je pomen in namen »ljudi« v filmih? Ali naseljujejo ulice, avtobuse in vlake, restavracije in plesne dvorane, tako da bi se lahko filmski liki počutili »normalno«? Kakšna bi bila filmska resničnost, če bi bili junaki izbrisani in bi bili njeni edini prebivalci?

Film je nekakšna metapolitična kontemplacija (z uporabo odlomkov iz znanih filmov in izpeljav iz besedil Guya Deborda) na naravo in »družbeni« položaj množic individuumov brez individualnosti, ki obkrožajo filmske junake in junakinje, edine, ki jim je dovoljeno, da se čutijo, trpijo, ali uživajo v drami življenja na filmu.

BIOGRAFIJA

Spletna stran:

Dalibor Martinis je transmedijski umetnik in videast. Svoja dela (videotrakovi, video/interaktivne in lokacijsko-specifične namestitve) je razstavljal na številnih mednarodnih razstavah, kot so Bienale Sao Paolo, Dokumenta, Bienale Benetke, in filmski/video festivali v Berlinu, Tokiu, Montrealu, San Franciscu, Locarnu, Seattlu, Bogoti, Dunaju itd. Njegove videe in filme so predvajale nacionalne televizije v Evropi. Izvedel je številne osebne predstavitve, performanse in projekcije. Prejel je donacije Kanadskega sveta (1978), Jaica (Japonska 1984) in ArtsLink (ZDA, 1994 in 2010). Bil je gostujoči profesor na Akademiji dramske umetnosti v Zagrebu, in Ontario College of Art v Torontu. Je prof. emeritus na Univerzi na Reki. Martinis je bil nagrajen z več mednarodnimi in nacionalnimi nagradami (Tokio Video Festival 1984, Locarno 1984, ALPE ADRIA Film Festival Trst 1996, nagrada Hrvaškega društva likovnih umetnosti (HDLU) 2009, T-HT nagrada 2013, nagrada Festivala kratkega filma Bogota, 2014). Njegova dela so v zbirkah Muzeja moderne umetnosti New York, Muzeja Stedelijk Amsterdam, ZKM Karlsruhe, Javne knjižnice New York, Muzeja sodobne umetnosti Zagreb, Kontakt/Banka Erste itd.

DALIBOR MARTINIS

Naslavljam vas kot človek človeka

1.–23. 7. 2021

artKIT, Glavni trg 14, Maribor

Odpiralni čas: od ponedeljka do petka od 16. do 20. ure.

Razstava bo 1. in 2. julija izjemoma odprta do 19. ure.